

שאלון בבחינה

בנושא:

مקוואות

מועד:

אב התשפ"ה

סמל שאלון:

109.08.25

שים לב: יש לנווג על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד אב התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכות מקווארות

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. **נבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק!** ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. **יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!**
4. שאלה המוחלקת במספר עייפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כך. אין להשב על כל חלק השאלה ייחודי.
5. לתשומת לבכם: **דף הטيوת לא ייבדק!**
6. **חלק א' – עיון – 8 שאלות.**
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חוoba לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן **לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 7 התשובות שմבקש לבדוק.**
7. **חלק ב' – יישום – 4 שאלות.**
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והזיוון כולל ציוון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חוoba לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן **לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 3 התשובות שמבקש לבדוק.**

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

טבילה בנהרות

- 1) נהרות מיי מעיינות – נחקרו (בנדרים מ, א) האמוראים האם מותר לטבול ביוםות הגשמיים בנחרות כשם זוחלים رب ואבוה דשמואל אסור, ושמואל היתר ?
א) בא רסבירותיהם, וכייד פסקו הראשונים, שולחן ערוך ורמ"א הלכה למשעה ?
ב) רב ואבוה דשמואל דאסרו לטבול בזוחליין האם אסור - רק בנסיבות החדים שהנהר גדול – עקב ירידת הגשמיים, או שמא אסור אף במקומות הישנים ? הוסף לבאר כיצד העלה הבית יוסף בזיה להלכה ?
ג) כשידוע שרבו הזוחליין על הנוטפים, העיד רב כי צדוק (ז, ג) שוטבלים כשהם זוחליין – לכוארה זה דין פשוט – בא ר (שני ביאורים לפחות), מה החדש בדברי רב כי צדוק ?

טבילה במעיין

(2) מעיין ארבעים סאה זוחל לתוך כלי ולא הפסיקו האם ניתן לטבול בתוך הכלי בעוד המים זוחלים.

הוסף לבאר מעמד המים לאחר שייצאו מן הכלי האם מטהרין באשבורן או בזחילה ?

(ב) מעיין שמיימי מועטין האם ניתן להטבילה בתוכו – כלים קטנים ביותר שננקנו מגוי ?

(ג) האם יש אפשרות להוציא ארבעים סאה שאובין בצד להשלימו לארבעים סאה ?

הוויותו בטומאה

(3) א) בדין הוויותו בטומאה – האם מותר להוליך – מי גשמיים היישר לתוך בור הטבילה על ידי צינור – שהוא פשוטי כלי עץ שטומאותו מדרבן ?

(ב) האם ניתן להוליך מים מן המעיין או מקווה ארבעים סאה – ישירות אל בור הטבילה – על ידי צינור מתכת שטומאותו מן התורה ?

(ג) כשרוצים להוליך מי גשמיים לבור הטבילה על ידי צינור מתכת – המקבל טומאה מן התורה האם ניתן לחברו לקרקע ולהוליך על ידו. וכן האם ניתן להמשיך את כל הארבעים סאה אחריו יציאתם מן הצינור על גבי קרקע שאינה בולעת וההמשכה תהיה פחותה משלושה טפחים ?

הוויותו בידי אדם

(4) רוב מים מים שהובאו לבור הטבילה בכלים מנוקב על ידי בהמה האם נפלט המקווה – מדין הוויותו בידי אדם ?

(ב) כלי קטן שהיה עומד על מדרגת המקווה במקומות שאין המים מגיעים ובא אדם ונענע המים עד שנתקassa הכליל האם עלתה לכליל טבילה למרות הנגע שבוצע על ידי אדם ?

(ג) שני מקוואות חסרים וביניהם כוטל, שני אנשים טבלו בשני המקוואות – ומהמת טבילים על המים על שפת הכותל והתחווותה השקה כשיעור המועיל – האם ההשקה כשרה למרות שהתחווותה על ידי טבילת אדם ?

דין האם אמרינו תלין בדאוריותא ודרבען

(5) שני מקוואות – כאשר אחד י"ט סאה ואחד ארבעים סאה – ונפלו לתוכם ג' לוגין שאובין ולא נודע לאיזה – לאחר מכן ירדו מי גשמיים וחסר התמלא האם המקוואות שרירים לטבילה ?

(ב) כשני המקוואות חסרים ונפלו שלושה לוגים לאחד מהם ולא נודע להיכן – ושוב התמלאו שתיים במים וטבלה אישת באחד מהם האם צריכה לחזור ולטבול ומדוע ?

(ג) אישת טמאה מחמת כתם – שירדה לטבול ועליה הספק האם בשעת טבילה היו ארבעים סאה במקווה האם חייבת לחזור לטבול – כיון שספקא דרבנן אוזلينן ל��וא ?

שינוי המים

(6) לפניך בסעיף א' וב' שני סוגי משקין שונים התייחס לכל אחד מהם – ובאר האם פוסלים את המקווה במצבים שונים המוצגים לפניך : מדין שינוי צבע כشنפלו למקווה ארבעים סאה או מעין ארבעים סאה ושינו צבעו. או מדין שאובים כשהיה בהם ג' לוגין ונפלו מכליל לתוך מקווה חסר האם פסלוחו ?

(א) יון אדים ?

(ב) מים מלוכלכים מחמת הדחת כלים שהשתנה טעםם, ריחם, ומראייהם ?

(ג) מים שמחמת שהורתחו פעמים רבות הרי שהשתנה צבעם לחלב ?

טבילה בזוחליו

- 7) איתא במסנה (מקוואות ה, ה) : "ונוטפין שעשו זוחליון סומך אפלו מקל אפלו קנה אפלו ובזורה יורד וטובל דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר כל דבר שהוא מקבל טומאה אין מזוחליון בו".
- א) הסבר ממה זהת לפי שיטת הרמב"ם ?
ובמי ממן התנאים פסק הרמב"ם במחלוקת זו ?
- ב) כיצד פירש ר"ש משנה זאת ? והאם נפסקה שיטת ר"ש בשולחן ערוך ?
- ג) כשייש נקב בבור הטבילה בגובה למעלה ארבעים סאה ומהם זוחליון דרכו - וטבלה אישת האם הרבה יותרה שתchezור לטבול ?

טבילה בכליים

- 8) א) בשולחן ערוך (סעיף ז) איתא שכלי יוכשר לטבילה שבתוכו נקב בשיעור בצד שיטהר - מיידך בסעיף מ איתא אפלו כל שהוא, איינו חשוב כלי לפסול המקווה – הבא את תירוץ הש"ך ורעד"א ?
ב) מה השיעור הנ堪ב המטהר בכלי עצ, וכלי חרס, ושיעור נקב המטהר לטבילה בכלי מאבן ?
ג) כאשר נקבעו בנקב המועל לפסל מטורת כלי – וחזר וסתמו בסיד בלבד ללא חיבור לקרקע האם כשר לטבול בו כלי מתכוון שנלקחו מן הגוי שטבילתם מן התורה ?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציוו דעות הראשונים ופסקת ההלכה.

- 9) א) מקווה ארבעים סאה שהיה מולך – נתן סאה מים שאובים ונטל סאה מימי המקווה – וכן על זה הדרך עד שהמקווה יתנקה האם המקווה נposal לטבילה ?
ב) מעיין ארבעים סאה שהיה מולך – נתן סאה מים שאובים ונטל סאה מימי המעיין – עד שהמעיין יתנקה האם המעיין נposal לטבילה למאן דאמר דמעיין נposal בשאייה ?
ג) בקבוק שפיו צר ובתוכו מים בשיעור ג' לוגין נפל למקווה חסר ארבעים סאה ומיד הוציאו האם המקווה נposal מלחמת נגיעה המים השאובים במימי המקווה ?

- 10) א) שני מקוואות חסרים או חסר רק אחד מהם וביניהם נקב השקה בשיעור שפופרת הנוד ובטוך נקב ההשקה ישנה רשות עם נקבים דקים החולקת בין שתי המקוואות – האם הרשות תפסול את השקתם ?
ב) כותל שבין שתי מקוואות – נסדק הכותל מצד לצד בגובהו היינו ממטה למעלה או באורךו – האם עלתה השקה ?
ג) שני מקוואות אחד שאוב ואחדCSR והושקו זה לזה – לאחר מכן פקקו בפקק את נקב ההשקה האם חוזר המקווה השאוב – לפיסולו בתחילת ?

- 11) א) שלג שלא נשאב בכלי והוא בשיעור ארבעים סאה ולפניהם מסתו – הטבilo בו כל זכוכית שננקנו מגוי החייבים טבילה מדרבן או כל מתקצת שחיוובס מדאוריתית – האם יש לחזור ולהטבילים שנית ?
ב) בור טבילה ריק שהוליכו לתוכו שלג בשיעור ארבעים סאה עלי ידי כלים לא מנוקבים – וכעת נמס השלג – האם הוועלו המים מפסול שאובים ?

ג) שלג לא שאוב בשיעור ארבעים סאה ומחמת קוצר הזמן רוצים להמיסו על ידי השלכה לתוכו מים רותחים שאובים יותר משלשה לוגין האם יש להניר ?

: 12) מקווה ששיק לגווי וטובלות בו ישראליות ומלות לו שכר, ויש מפתח בידו :

א) כשהמקווה היה ריק לגמרי ויש חשש שהגוי מילאו בהם שאוביים את כלו - האם איסור שאוביין בכלו דאוריתא או דרבנן. הוסף לבאר מה שייעור הנקב כשרוצים להשיקו למקווה כשר ?

ב) כשידוע בבירור שהיה בתחילת כ"א סאה כשרים והספק רק על הי"ט סאה הנוטרים – והגוי אומר שהשלים את המקווה בי"ט סאה כשרים – ולא שאוביים, האם יש להתר טבילה במקווה לדעת השולחן ערוץ ?

ג) כשידוע שבתחילת היו ארבעים סאה כשרים – האם יש לחושש שהגוי החליף את כל המים במים שאוביים, כיצד העלה הש"ץ בחשש זה ?